

Arkivbeskrivning för Landsarkivet i Härnösand (1935-2009)

Arkivbeskrivning upprättad enligt 6 § arkivlagen (1990:782) och beskrivning av en myndighets allmänna handlingar enligt 4 kap. 2 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

Fastställd 2012-09-07 av landsarkivarien vid Riksarkivet, Landsarkivet i Härnösand.

Ersätter arkivbeskrivning upprättad 2011-03-25 (Dnr HLA 162-2011/10738)

Organisation och arbetsuppgifter

Landsarkiven var regionala statliga arkivmyndigheter med det särskilda ansvar för den statliga arkivverksamheten och för arkivvården i landet som framgår av arkivlagen (1990:782), arkivförordningen (1991:446) och förordning (2007:1179) med instruktion för Riksarkivet och landsarkiven. Riksarkivet var chefsmyndighet för landsarkiven.

Landsarkivet i Härnösand tillkom 1935 och dess distrikt omfattade Gävleborgs, Västernorrlands, Västerbottens och Norrbottens län. Före landsarkivets tillkomst tillhörde nämnda län Landsarkivets i Uppsala distrikt. Landsarkivet i Härnösand upphörde den 31 december 2009 som egen myndighet, i samband med att landsarkiven uppgick i Riksarkivet. Fr.o.m. 1 januari 2010 är Landsarkivet i Härnösand en avdelning inom Riksarkivet.

Landsarkivet i Härnösand var nationell depå för inskrivningsdomarnas (1933-1971) och inskrivningsmyndigheternas arkiv (1972-2001).

Landsarkivet i Härnösand var under Riksarkivet arkivmyndighet och arkivdepå för

1. regionala och lokala statliga myndigheter inom sitt distrikt, med undantag för sådana som lyder under Forsvarsdepartementet,
2. sådana myndigheter och organ som avses i 2 § arkivlagen (1990:782) inom sitt distrikt,
3. Svenska kyrkans organisatoriska delar inom landsarkivets distrikt när det gäller arkiv som förvaras med stöd av lagen (1999:288) om överlämnande av allmänna handlingar till Svenska kyrkan eller någon av dess organisatoriska delar för förvaring, m.m.

Landsarkivets uppgifter enligt instruktionen var följande.

Landsarkivet skall

1. verka för att myndigheterna på ett ändamålsenligt sätt fullgör sina skyldigheter enligt arkivlagen (1990:782), dvs. att bevara, hålla ordnade och vårda sina arkiv så att arkiven tillgodoser rätten att ta del av allmänna handlingar, behovet av information för rättskipningen och förvaltning samt forskningens behov,
2. verka för utveckling av arkivverksamheten,
3. verka för ändamålsenlig gallring av handlingar, och
4. ge kommuner och landsting råd i arkivfrågor.

Landsarkivet kan även ge råd till enskilda i arkivfrågor och ta emot enskilda arkiv.

Landsarkivet skall beträffande handlingar som mottagits för förvaring

1. bevara och vårda dem

2. hålla dem tillgängliga,
3. främja utnyttjandet av arkivmaterialet genom att tillhandahålla och levandegöra arkivinformation, och
4. verka för att arkiven och samlingarna skall bli fullständiga.

Landsarkivet i Härnösand var sedan den 1 januari 2007 organiserat enligt följande:

Avdelningen för administration, lokaler och intendentur (ALI) – ansvarade för kansli, reception, telefonväxel, postöppning och diarietförelring av gemensamma ärenden, personal- och ekonomifrågor, lokaler inkl. lokalvård, säkerhet och intendentur samt samordning av stöd och service.

Avdelningen för IKT och digital utveckling och drift (DIKT) – ansvarade för drift och utveckling av IKT (informations- och kommunikationsteknologi), IT-säkerhet och digitalisering, oavsett var i organisationen arbetet utförel. Avdelningen ansvarade även för projekt där tyngdpunkten ligger på digitalisering.

Avdelningen för forskarservice, tillhandahållande och tillgängliggörande (FT) – ansvarade för landsarkivets service mot forskare och allmänhet. Ansvaret innefattade verksamheten i forskarsalarna, besvarande av förfrågningar och landsarkivets utåtriktande verksamhet inklusive intern och extern information, d.v.s. verksamhetsområdet *tillhandahålla* och delar av *tillgängliggöra*.

Avdelningen för tillsyn, depå och bevarande (TDB) – ansvarade för tillsyn och rådgivning samt leveransmottagning, bevarande och vård av arkiven, d.v.s. verksamhetsområdena *arbeta för en god arkivhantering*, *ta emot*, *bevara* och *vårda* samt delar av *tillgängliggöra*.

Sambandet mellan myndighetens arbetsuppgifter och viktigare handlingar och ärendeslag

Landsarkivets verksamhet var enligt regeringens regleringsbrev uppdelad i nedanstående verksamhetsgrenar som gav upphov till följande handlingar

Arbetsuppgift

Exempel på handlingar och ärendeslag

Arbeta för en god arkivhantering

- Inspektionsrapporter upprättade vid inspektion av statliga myndigheters arkivverksamhet
- Besökspromemorior upprättade efter besök hos statliga myndigheter, Svenska kyrkan, kommuner och enskilda
- Yttranden över remisser inkomna från bl.a. Riksarkivet

Ta emot, bevara och vårda

- Överenskommelser om övertagande av arkiv från statliga myndigheter
- Leveransliggare över mottagna arkivleveranser
- Beståndsuppgifter i databasen Arkis

	- Reversal över mottagna arkiv - Journal över bokbinderiarbeten
Tillhandahålla och tillgängliggöra	- Förfrågningar från myndigheter och enskilda med landsarkivets svar - Beställning av fjärrlån till/från andra arkivinstitutioner och övriga med lånerätt - Beställningar av arkivmaterial till forskarsalarna av forskare - Beslut att ej utlämna allmänna handlingar p.g.a. sekretess - Arkivförteckningar dels inkomna från myndigheter, dels upprättade av landsarkivet. - Register till arkivmaterial, t.ex. bouppteckningsregister (Winbou) och register till länsstyrelsernas bilregisterhandlingar (Wincars)
Administration och stödverksamhet	- Verksamhetsplaner - Bokslut och budget - Årsredovisningar - Personalakter - Ekonomiredovisningssystemet inkl. Agresso - Personaladministrativa systemet inkl. Palasso - Avtal, t.ex. hyresavtal - Inköp och upphandling

Arkiv förvarade vid Landsarkivet i Härnösand

Förutom landsarkivets eget arkiv (ämbetsarkivet) förvaras vid landsarkivet arkiv från regionala och lokala statliga myndigheter från Gävleborgs, Västernorrlands, Västerbottens och Norrbottens län som övertagits av landsarkivet enligt 9 § arkivlagen (1990:782). Landsarkivet förvarar också enskilda arkiv och till viss del även kommunala arkiv. Landsarkivet är nationell depå för inskrivningsdomarnas (1933-1971) och inskrivningsmyndigheternas arkiv (1972-2001).

Sökingångar till landsarkivets ämbetsarkiv och tekniska hjälpmedel för enskilda för att ta del av allmänna handlingar

Viktigare sökingångar till landsarkivets ämbetsarkiv:

- Diariet över inkomna och utgående handlingar, som fördes digitalt sedan 1988.
- Lånedariet för inlån och utlån av arkivalier. Fördes digitalt sedan 1988.
- Leveransliggare över levererade arkiv till landsarkivet samt även återlevererade och vidarelevererade arkiv.

- Databasen Arkis innehållande uppgifter över vilka arkiv som förvaras vid landsarkivet (beståndsuppgifter och arkivförteckningar). Arkivförteckningar finns även i pappersutskrift.
- Liggare över arkivförteckningar som upprättats av landsarkivet respektive inkommit till landsarkivet från andra statliga myndigheter. Fördes digitalt sedan 1990.

De diarieförda handlingarna arkivläggs i diarie-/dossierordning. Från 2000 har Riksarkivet och landsarkiven likalydande diarie-/dossierplaner, med smärre lokala tillägg.

Databasen Arkis finns i en extern version (NAD – Nationell arkivdatabas) som är tillgänglig via Riksarkivets hemsida. Där kan enskilda sök i ämbetsarkivets arkivförteckning och arkivförteckningar för övriga arkiv som finns vid Landsarkivet i Härnösand.

Inskränkningar i tillgängligheten genom sekretess

De lagrum i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) som kan begränsa tillgängligheten till landsarkivets ämbetsarkiv är bl.a. 39 kap. (personaladministrativ verksamhet) och 19 kap. 3 § (upphandlingsärenden).

Eftersom landsarkivet har övertagit arkiv från statliga myndigheter inom flera samhällssektorer tillämpar landsarkivet i sin verksamhet ett flertal paragrafer i offentlighets- och sekretesslagen med stöd av 11 kap. 6 § för de arkiv som övertagits från andra myndigheter:

Får en arkivmyndighet för arkivering från en annan myndighet en uppgift som är sekretessreglerad där, blir sekretessbestämmelsen tillämplig på uppgiften även hos arkivmyndigheten.

Gallringsregler

Riksarkivet har i tillämpningsbeslut 2005-06-10 (dnr RA 13-2005/189, dnr HLA 23-2005/21070) till Riksarkivets föreskrifter och allmänna råd om gallring av handlingar av tillfällig eller ringa betydelse (RA-FS 1991:6, ändr. 1997:6) beslutat att handlingar i Riksarkivets och landsarkivens e-postsystem skall bevaras eller gallras.

Med stöd av Riksarkivets föreskrift RA-FS 1991:6 (ändrad och omtryckt RA-FS 1997:6) om gallring av handlingar av tillfällig eller ringa betydelse har landsarkivet fattat lokalt gallringsbeslut 2002-10-22 om fortlöpande gallring av vissa forskarförfrågningar (dnr HLA 162-2002/21636) rörande beställningar av vissa kopior ur inskrivningsmaterial, bouppteckningar och bilregister.

Landsarkivet tillämpar Riksarkivets generella gallringsföreskrifter RA-FS 1997:6 (handlingar av tillfällig och ringa betydelse), RA-FS 2004:1 (gallring och återlämnande av handlingar vid ansökan om tjänst), RA-FS 2004:3 (räkenskapshandlingar) och RA-FS 2006:5 (löne- och personadministration).

Ansvar för arkivverksamheten vid landsarkivet

Landsarkivarien har delegerat arkivansvaret till chefen för avdelningen för tillsyn, depå och bevarande. Den arkivansvarige utser en av arkivarierna inom avdelningen för tillsyn, depå och bevarande att vara arkivredogörare.

Den arkivansvarige är den tjänsteman som kan lämna närmare upplysningar om Landsarkivets i Härnösand arkiv. Flera andra tjänstemän vid landsarkivet kan också ge vägledning om ämbetsarkivet, t.ex. den administrativa personalen.

Uppgifter som myndigheten regelbundet hämtar från eller lämnar till andra

Eftersom Riksarkivet var chefsmyndighet för Landsarkivet i Härnösand hämtade och lämnade landsarkivet regelbundet uppgifter till Riksarkivet. Vissa system var även gemensamma, t.ex. databasen Arkis som innehåller uppgifter om förvarande arkiv och även för personal- och ekonomiadministrationen var systemen gemensamma. Riksarkivet och landsarkiven lämnade regelbundet uppgifter till och hämtade uppgifter från myndigheter och banker. Det rör sig om ekonomi- och löneuppgifter. I bilagan till arkivbeskrivningen för Riksarkivet från 2012 finns redovisat vilka uppgifter det rör sig om.

Myndighetens försäljning av personuppgifter

Landsarkivet säljer inga personuppgifter till andra myndigheter eller enskilda organisationer.

Överlämnade och införlivande av handlingar

I Riksarkivets föreskrifter om överlämnade av arkiv och införlivande av handlingar från landsarkiven till Riksarkivet (RA-MS 2010:67) regleras vilka handlingar som ska överlämnas och vilka handlingar som får införlivas i Riksarkivets arkivbildning.

När Landsarkivet i Härnösand upphörde som egen myndighet den 1 januari 2010 bröts arkivbildningen. Anvisningar upprättades om hur handlingar som var pågående skulle hanteras.

Följande handlingar har införlivats i Riksarkivets arkivbildning:

- Arkivförteckningar – pappershandlingar – som var aktuella den 31 december 2009 för arkiv som förvaras hos landsarkivet och för myndigheter som landsarkivet har varit arkivmyndighet för
- Arkivinformationssystemet Arkis II – elektronisk handling gemensam med Riksarkivet och övriga landsarkiv – innehållande beståndsregister, arkivförteckningar, placeringsinformation och vårdnoteringar om arkivalier m.m.
- Bibliotekskataloger – kortkatalog och elektronisk handling gemensam med Riksarkivet och övriga landsarkiv (program Micromarc)

- Diarier för fjärrlån med in- och utlåningsliggare – elektronisk handling
- Diarieförda ärenden som inte var avslutade den 31 december 2009 - pappershandlingar. Notering om införlivandet gjordes i diariet för varje aktuellt ärende, se bifogade anvisningar.
- Huvuddiariet – elektronisk handling gemensam med Riksarkivet och övriga landsarkiv
- Personaldossierer för personal anställd vid Landsarkivet i Härnösand den 31 december 2009 och som anställdes vid Riksarkivet den 1 januari 2010 - pappershandlingar. Förteckning över vilka personaldossierer som införlivades finns i volym F 3 A:15 i *Landsarkivets i Härnösand arkiv*.
- Sökregister till arkiv – avser register aktuella den 31 december 2009 som används för att underlätta sökning i arkiv, både pappersregister och elektroniska register
- Elektroniska handlingar enligt bilaga. Bilagan tar upp de lokala IT-system som fanns vid Landsarkivet i Härnösand. Förteckningen innehåller uppgift om de elektroniska handlingarna införlivats eller inte. En digital kopia har bevarats för samtliga system som tas upp i bilagan i den version de hade den 31 december 2009.

Notering om överlämnandet och införlivandet har gjorts i arkivförteckningen för *Landsarkivets i Härnösand arkiv*.